

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 2/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou Beňo & partners advokátska kancelária, s. r. o., Námestie sv. Egídia 93, Poprad, v mene ktorej konajú advokáti JUDr. Jozef Beňo, PhD., a Mgr. Pavol Antoš, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015 uznaný vinným zo spáchania zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), a to na tom skutkovom základe, že

„dňa 11.9.2014 na chodbe pred pojednávacou miestnosťou č. 208 Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici počas verejného pojednávania v konaní vedenom pod č. k. BB 3T 3/14 proti obžalovanému [REDAKOVANÉ], stíhanému pre prečin nepriamej korupcie podľa § 366 odsek 1 Trestného zákona, oslovil svedkyňu [REDAKOVANÉ], narodenú... ktorá svedčí v uvedenej veci ako svedok a povedal jej, že on by na jej mieste nevypovedal, lebo ak bude mať z tejto výpovede obžalovaný [REDAKOVANÉ] problémy, tak ich bude mať aj ona a jej priateľ [REDAKOVANÉ], narodený... a jej priateľ môže zabudnúť na Slovensko a na medicínu, ktorú v súčasnej dobe študuje na Slovensku, pričom im tiež odporúčal nájsť si právnik, ktorý by ich v ich trestnej veci zastupoval, pričom takto konal v úmysle ovplyvniť svedeckú

výpoved' svedkyne [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
tak, aby títo nevypovedali v neprospech obžalovaného [REDACTED]“.

Za to okresný súd sťažovateľa odsúdil na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, ktorého výkon zároveň podmiennečne odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 rozhodol tak, že ho podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019 rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v zásade opakuje argumentáciu uvedenú v odvolaní proti predmetnému rozsudku okresného súdu a v dovolaní proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, pričom v podstatnom namieta, že konajúce súdy jeho vec nesprávne právne posúdili, keďže predmetný skutok, ktorého spáchanie sťažovateľ nepopiera, konajúce súdy arbitrárne posúdili ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Sťažovateľ teda nepopiera, že sa skutku tak, ako je opísaný v obžalobe, dopustil, ale namieta, či tento skutok je trestným činom.

Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, možno zhrnúť, že podľa názoru sťažovateľa konajúce súdy predmetný skutok nesprávne právne kvalifikovali ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom sa arbitrárne nevysporiadali s námietkou sťažovateľa, že predmetný skutok nie je trestným činom, čím podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho základného práva nebyť trestne stíhaný za skutok, ktorý nie je trestným činom, podľa čl. 49 ústavy.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10.9.2015, sp. zn. 1T/19/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7.6.2016, sp. zn. 5To/139/2015 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.12.2019, sp. zn. 4 Tdo 55/2019, bolo porušené ústavné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a právo nebyť stíhaný za skutok, ktorý nie je trestným činom podľa čl. 49 Ústavy SR.

Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 10.9.2015, sp. zn. 1T/19/2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 7.6.2016, sp. zn. 5To/139/2015 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.12.2019, sp. zn. 4 Tdo 55/2019 a vracia vec Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.

V prípade, ak by mal Ústavný súd za to, že vo veci postačuje zrušenie dovolacieho rozhodnutia, potom sťažovateľ navrhuje, aby Ústavný súd zrušil uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 10.12.2019, sp. zn. 4 Tdo 55/2019 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

II. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi právo na finančné zadosťučinenie vo výške 15.000,- € a zaväzuje Najvyšší súd SR, Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd Banská Bystrica, aby túto sumu spoločne a nerozdielne vyplatili sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

III. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi právo na náhradu trov konania a zaväzuje Najvyšší súd SR, Krajský súd v Banskej Bystrici a Okresný súd Banská Bystrica, aby sumu priznaných trov vyplatili spoločne a nerozdielne k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

8. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

10. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľom označené referenčné právne normy

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

12. Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015, uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že konajúce súdy predmetný skutok nesprávne právne kvalifikovali ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, pričom sa arbitrárne nevysporiadali s jeho námietkou, že predmetný skutok nie je trestným činom.

15. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

16. Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti

ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu

18. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015 ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu.

Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody.

Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

19. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozsudku okresného súdu, o ktorom bolo aj rozhodnuté.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využil), o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 ústavný súd v úvode pre úplnosť konštatuje, že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, keďže v zmysle § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde platí, že v prípade, ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

22. Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

23. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu namieta, že krajský súd, rovnako ako predtým okresný súd, jeho vec nesprávne právne posúdil, keďže predmetný skutok, ktorého spáchanie sťažovateľ nepopiera, krajský súd arbitrárne posúdil ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

V súvislosti s touto námietkou sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku možno podať dovolanie, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

24. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ ide o túto námietku, sťažovateľ mal možnosť domáhať sa preskúmania ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 využitím mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania, ktoré sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu aj účinne využil, a o tomto jeho dovolaní bolo rozhodnuté napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019.

25. Vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa teda právomoci ústavného súdu predchádza právomoc najvyššieho (dovolacieho) súdu, ktorý o jeho dovolaní – mimoriadnom opravnom prostriedku proti napadnutému uzneseniu krajského súdu aj rozhodol. Pokiaľ teda ide o túto sťažnostnú námietku sťažovateľa identickú s dovolacou námietkou vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa uznesením krajského súdu, ústavný súd na jej prerokovanie nemá právomoc.

26. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou

inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

27. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

28. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

29. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

30. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

31. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

32. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019.

33. Najvyšší súd v napadnutom uznesení sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019 vo vzťahu k sťažovateľom namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu jeho veci v podstatnom uviedol, že z obsahu rozsudku okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu vyplýva, že okresný súd, ako aj krajský súd konali v trestnej veci sťažovateľa v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

Najvyšší súd zároveň konštatoval, že s ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení sú rozhodnutia okresného súdu, ako aj krajského súdu, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené. Zároveň poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ v dovolaní uvádza takmer totožné dôvody, ako uviedol vo svojej obhajobe pred okresným súdom a v konaní pred krajským súdom. Podstatou správnej právnej kvalifikácie, ktorej absenciu namieta sťažovateľ, je, že skutok ustálený konajúcimi súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Takáto situácia však v posudzovanom prípade podľa názoru najvyššieho súdu nenastala. Najvyšší súd zároveň zdôraznil, že sťažovateľov nesúhlas s hodnotením vykonaného dokazovania v rámci rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu v otázke ustálenia relevantných skutkových okolností (ktoré sú vyjadrením konania sťažovateľa ustáleného v skutkovej vete) je len opätovným hodnotením vykonaných dôkazov zo subjektívneho pohľadu. Zaoberanie sa námietkami takejto povahy by však zakladalo neprípustný procesný stav, ktorý by *de facto* dovolacie konanie stotožnil s konaním pred odvolacím súdom, čo je vylúčené.

34. Z už uvedeného vyplýva, že najvyšší súd sa v plnom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu a krajského súdu o opodstatnenosti subsumovania predmetného skutku, ktorého spáchanie sťažovateľ ani nepopiera, pod skutkovú podstatu zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Vzhľadom na stotožnenie sa najvyššieho súdu so závermi okresného súdu a krajského súdu, ako aj vychádzajúc z požiadavky komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, sa ústavný súd oboznámil aj s príslušnými časťami predmetných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu.

35. Okresný súd v predmetnom rozsudku sp. zn. 1 T 19/2015 z 10. septembra 2015 v podstatnom uviedol, že dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní bolo preukázané, že sťažovateľ sa spôsobom a na mieste uvedenom v skutkovej vete rozsudku dopustil konania, ktoré sa mu kládlo za vinu. Sťažovateľ nespochybnil, že sa v dňoch 11. septembra 2014 a 12. septembra 2014 zúčastnil ako verejnosť hlavného pojednávania na Špecializovanom trestnom súde v Banskej Bystrici (ďalej len „špecializovaný súd“) v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Prítomnosť sťažovateľa v budove špecializovaného súdu potvrdili aj svedecké výpovede poškodených [REDAKOVANÉ], ako aj výsledky rekognícií, keď poškodení bezpečne spoznali osobu sťažovateľa ako osobu, ktorá sa ich snažila v priebehu tohto hlavného pojednávania ovplyvniť. Poškodení [REDAKOVANÉ] tiež potvrdili, že sťažovateľ ich v priebehu tohto hlavného pojednávania opakovane kontaktoval a oslovoval, aby nevypovedali proti obžalovanému [REDAKOVANÉ], pretože ak z toho bude mať problémy obžalovaný [REDAKOVANÉ], potom tieto problémy budú mať aj oni a priateľ [REDAKOVANÉ], ktorý je cudzím štátnym občanom, s ktorým žije v spoločnej domácnosti, môže zabudnúť na Slovensko a na štúdium medicíny, ktorú na Slovensku študuje. Na rozdiel od poškodených si svedok [REDAKOVANÉ] nespomenul, či aj prostredníctvom neho sa snažil sťažovateľ ovplyvniť výpoveď poškodených tak, aby nevypovedali, čo však nespochybňuje pravdivosť výpovedí poškodených.

Pravdivosť výpovedí poškodených potvrdzuje aj zápisnica o hlavnom pojednávaní na špecializovanom súde v predmetnej trestnej veci, z obsahu ktorej vyplýva, že [REDAKOVANÉ] po svojej svedeckej výpovedi v predmetnej trestnej veci 12. septembra 2014 uviedla

do zápisnice skutočnosti týkajúce sa konania sťažovateľa z predchádzajúceho dňa, keď sa ich s priateľom snažil presvedčiť, aby v tejto trestnej veci nevy povedali, pretože potom budú mať z toho problémy aj oni a jej priateľ môže zabudnúť na Slovensko a na medicínu.

Podľa názoru okresného súdu o skutočnosti, že sťažovateľ sa predmetného hlavného pojednávania v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ] nezúčastňoval len ako nestranná verejnosť, ale aktívne do priebehu hlavného pojednávania zasahoval, svedčia aj výsledky znaleckého dokazovania – znalecký posudok č. 24/2014, ktorým bola zistená tzv. VIBER komunikácia v dňoch 11. až 12. septembra 2014 medzi [REDAKOVANÉ] a sťažovateľom, z ktorej vyplýva, že sťažovateľ priamo počas hlavného pojednávania a vykonávaného dokazovania – jednak počas výsluchu sťažovateľa, ako aj počas výsluchov svedkov – komunikoval s obžalovaným [REDAKOVANÉ] prostredníctvom mobilného telefónu a usmerňoval ho ako reagovať na prebiehajúce dokazovanie v snahe toto ovplyvniť v prospech obžalovaného [REDAKOVANÉ], a to i napriek tomu, že ten bol v trestnom konaní riadne zastúpený svojím obhajcom.

Obhajobu sťažovateľa, že svojím prejavom sa snažil poškodeným iba odporučiť, aby si v ich trestnej veci našli advokáta, bez prítomnosti ktorého by na ich mieste nevy povedal, a že išlo z jeho strany len o vyslovenie názoru, okresný súd hodnotil vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania ako účelovú v snahe zľahčovať svoje konanie a zbaviť sa zodpovednosti za spáchaný skutok.

Podľa názoru okresného súdu sťažovateľ naplnil zákonné znaky zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona („kto použije násilie, hrozbu násillia alebo hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na sudcu, stranu trestného konania, účastníka súdneho konania, svedka, znalca, tlmočníka, prekladateľa alebo na orgán činný v trestnom konaní“), pretože tohto konania sa dopustil v trestnom konaní vedenom na špecializovanom súde pod sp. zn. BB-3 T 3/2014 týkajúcom sa obžalovaného [REDAKOVANÉ] pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona tým, že použil hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na svedkov. V konaní sťažovateľa išlo o usmerňovanie svedkov vedené v úmysle vyviniť obžalovaného [REDAKOVANÉ] z trestnej zodpovednosti a ovplyvniť tak dôkazy v rozpore so skutočnosťou v prospech tohto obžalovaného.

Okresný súd v tejto súvislosti zdôraznil, že nepopiera právo sťažovateľa na jeho názor a komunikáciu s ľuďmi, avšak v danom prípade týmto právom nemôže byť zasahované do práva inej osoby – práva vo forme slobodného rozhodovania a konania na základe slobodnej vôle bez toho, aby jej bolo hrozené nejakou ujmou, pričom pre posúdenie danej veci je irelevantné, či svedkovia mali zo sťažovateľa alebo obžalovaného [REDAKOVANÉ] strach, ako aj to, či obsah hrozby bol pravdivý alebo nie, a ani sa nevyžaduje, aby hrozba musela obsahovať možnosť, že bezprostredne po hrozbe inou ťažkou ujmou príde aj k realizácii toho, čím sa hrozí.

Bez právneho významu je aj skutočnosť, že v konečnom dôsledku trestná vec obžalovaného [REDAKOVANÉ], v ktorej ako svedkovia vypovedali poškodení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], skončila jeho oslobodením.

Pre trestnú zodpovednosť sťažovateľa má podstatný význam existencia príčinného vzťahu medzi jeho protiprávnym konaním a hroziacim následkom spočívajúcim v podobe ohrozenia trestného procesu ako objektu chráneného trestným zákonom, pričom pre príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a uvedeným následkom postačovalo ohrozenie záujmu chráneného Trestným zákonom tak, ako to vyplýva z § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona. Rozhodujúcou bola teda skutočnosť, že sťažovateľ mal priamy úmysel v trestnom konaní hrozbou inej ťažkej ujmy pôsobiť na svedkov, aby v trestnej veci obžalovaného [REDAKOVANÉ] nevypovedali (pozri rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 8/2015 zo 7. mája 2015).

36. Krajský súd v predmetnom uznesení sp. zn. 5 To 139/2015 zo 7. júna 2016 v podstatnom uviedol, že zo zaistenej SMS-komunikácie medzi obžalovaným [REDAKOVANÉ] a sťažovateľom vyplýva, že sťažovateľ pôsobil v priebehu tohto hlavného pojednávania ako „tieňový advokát“, pričom v pojednávacej miestnosti si bez vedomia činného sudcu s obžalovaným [REDAKOVANÉ] vymieňal správy a predovšetkým obžalovaného usmerňoval, ako má viesť svoju obhajobu. Aj vzhľadom na túto skutočnosť krajský súd neakceptoval obhajobu sťažovateľa, že jeho komunikácia mimo pojednávacej miestnosti vedená proti svedkyňi [REDAKOVANÉ] a jej priateľovi bola vedená v snahe pomôcť práve im, pretože evidentne jeho primárnym zámerom bolo pomôcť obžalovanému [REDAKOVANÉ] tým, že podnieti, aby proti nemu nevypovedali na hlavnom pojednávaní

najmä priamo usvedčujúca svedkyňa [REDACTED] a tiež aj jej priateľ (čo nemohlo nemať vplyv na trestné konanie, prípadne aj na jeho výsledok).

Nadväzujúc na uvedené, krajský súd konštatoval, že zo skutkových zistení okresného súdu, ktoré sú akceptovateľné, predovšetkým vyplýva, že sťažovateľ oslovil v rozhodnom čase svedkyňu [REDACTED] (v prítomnosti jej priateľa), že on by na jej mieste nevy povedal, lebo ak bude mať z tejto výpovede problémy obžalovaný [REDACTED], bude ich mať aj ona a jej priateľ (občan Saudskej Arábie s prechodným pobytom na Slovensku) a tento priateľ môže zabudnúť na Slovensko a na medicínu, ktorú v súčasnej dobe študuje na Slovensku.

Podľa názoru krajského súdu takto vedená komunikácia zo strany sťažovateľa proti svedkom [REDACTED] a jej priateľovi znamená použitie hrozby inej ťažkej ujmy s úmyslom pôsobiť na svedkov, aby proti obžalovanému [REDACTED] nevy povedali. Krajský súd zároveň uviedol, že slovné spojenie „zabudnúť na Slovensko a na medicínu“ pre [REDACTED] – z dôvodu jeho svedčenia a svedčenia svedkyne [REDACTED] proti obžalovanému [REDACTED] – môže znamenať aj rozvrat viac ako 5-ročného spolužitia medzi [REDACTED] a [REDACTED], a teda predstavuje reálne „inú ťažkú ujmu“. Tieto slová vyslovené bez ďalšej špecifikácie (ktorú sťažovateľ podrobnejšie rozvádzal až v priebehu svojho trestného stíhania) podľa názoru krajského súdu znamenajú, že pre [REDACTED] a jej priateľa (ako osoby práva neznalé) je pôvodca alebo podnecovateľ hrozby bližšie neznámy, ba skôr ním môžu byť osoby, proti ktorým alebo k nevôli ktorých ich svedecké výpovede smerujú (t. j. obžalovaný [REDACTED], resp. sťažovateľ).

Pokiaľ ide o obhajobnú argumentáciu sťažovateľa prezentovanú v priebehu jeho trestného stíhania, že trest vyhostenia a nemožnosť vykonávať lekársku prax (vo vzťahu k [REDACTED]) sú vlastne automatickými právnymi následkami jeho účasti na trestnej činnosti obžalovaného [REDACTED] (stíhaného pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Trestného zákona), krajský súd uviedol, že takto v rozhodnom čase nebola táto „hrozba“ svedkom zo strany sťažovateľa vysvetľovaná, pričom v tom čase išlo o osoby, na ktoré sa vzťahovala prezumpcia nevinoty. Navyše, aj ukončenie ich trestného stíhania uznaním viny a uložením trestov nie je automatické (do úvahy môžu napr. prichádzať podmienené zastavenie trestného

stíhania podľa § 216 a § 217 Trestného poriadku, resp. podmienené zastavenie trestného stíhania spolupracujúceho obvineného podľa § 218 a nasl. Trestného poriadku).

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že skutkové zistenia, ako aj právna kvalifikácia konania sťažovateľa okresným súdom sú v zásade správne, pretože tento skutočne v trestnom konaní (proti obžalovanému [REDACTED]) použil hrozbu inej ťažkej ujmy, aby pôsobil na svedkov, čím spáchal zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

37. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu v spojení s obsahom rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu, možno konštatovať, že odmietnutie dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

38. Ústavný súd zároveň poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07). Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. Inak povedané, samotná skutočnosť, že si najvyšší súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, IV. ÚS 226/2012). Posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu však podľa názoru ústavného súdu takéto nedostatky v danom prípade nevykazuje. Uznesenie najvyššieho súdu v spojení s obsahom rozsudku okresného súdu a obsahom uznesenia krajského súdu zodpovedá požiadavkám

kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a preto ústavný súd konštatuje kvalitu jeho rozhodnutia ako súladnú s obsahom sťažovateľom označeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

39. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu v ničom nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a obsahom základného práva, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

40. Z uvedených dôvodov ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.4 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 49 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

41. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 49 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o porušení tohto práva napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 49 ústavy.

42. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 49 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 55/2019 z 10. decembra 2019 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

43. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2021

Peter Molnár
predseda senátu